

Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej „Rodzina w teorii i praktyce pedagogicznej. W 20. rocznicę utworzenia Katedry Pedagogiki Rodziny w Instytucie Pedagogiki KUL”, Lublin, 14 marca 2017 roku

W dniu 14 marca 2017 roku w Instytucie Pedagogiki KUL odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa na temat *Rodzina w teorii i praktyce pedagogicznej. W 20. rocznicę utworzenia Katedry Pedagogiki Rodziny w Instytucie Pedagogiki KUL*. Jak sugerował podtytuł, jednym z powodów zorganizowania konferencji było przypadające w roku akademickim 2016/2017 dwudziestolecie działalności Katedry Pedagogiki Rodziny w strukturach Wydziału Nauk Społecznych KUL.

Organizatorami konferencji byli pracownicy i doktoranci Katedry Pedagogiki Rodziny IP KUL oraz Fundacja Centrum Opieki nad Rodziną „COR”. Konferencja była objęta patronatem honorowym Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Polskiego Towarzystwa

Pedagogicznego, Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej Komitetu Nauk Pedagogicznych, Wojewody Lubelskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz Władz Uniwersytetu: Prorektora KUL, Dziekana WNS i Dyrektora IP. Patronat medialny pełnił: program 3 TVP, Polskie Radio Lublin, Radio eR i Katolickie Radio Zamość.

Celem konferencji było podjęcie dyskusji nad wychowaniem w rodzinie w perspektywie pedagogicznej z uwzględnieniem etapów życia rodzinnego i funkcjonowania człowieka w różnych rolach rodzinnych, a także podjęcie namysłu nad tworzeniem wiedzy o rodzinie w pedagogice, identyfikacja i zmienność problemów badawczych, praktyczne zastosowanie wiedzy pedagogicznej o wychowaniu w rodzinie.

Pedagogiczna refleksja nad rodziną ma bogatą tradycję, wykraczającą poza subdyscyplinarne granice. Prowadzona jest w nurcie badań familiologicznych. Organizatorzy zaproponowali do refleksji i dyskusji następujące obszary tematyczne:

- 1) Rozwój pedagogicznej wiedzy o rodzinie – konteksty antropologiczne, epistemologiczne i metodologiczne
- 2) Historyczne konteksty wychowania w rodzinie
- 3) Wychowanie w rodzinie współczesnej w procesie transformacji społeczno-kulturowej
- 4) Wychowanie w rodzinie – diagnoza, profilaktyka, poradnictwo, terapia
- 5) Rodzina w sytuacji problemów i kryzysu
- 6) Wychowanie w rodzinie dysfunkcyjnej
- 7) Instytucjonalne i pozainstytucjonalne wspieranie rodziny – teoria i praktyka
- 8) Pedagogika rodziny w kształceniu uniwersyteckim.

Zaproszenie do uczestnictwa w konferencji spotkało się z dużym zainteresowaniem i życzliwością wielu osób reprezentujących różne ośrodki akademickie w Posce oraz instytucje działające na rzecz rodziny. Ogółem w konferencji wzięło udział 131 osób z czynnymi wystąpieniami z 33 uczelni wyższych oraz z pięciu ośrodków pozauczelnianych (poradnia, fundacja, szkoła, przedszkole, placówka opiekuńczo-wychowawcza).

Obrady konferencyjne przebiegały w dwóch sesjach plenarnych pod wspólnym tytułem *Pedagogika rodziny wobec współczesnych wyzwań* oraz w ośmiu sekcjach tematycznych. Zakres merytoryczny sekcji był podyktowany zgłoszonymi przez Uczestników konferencji tematami wystąpień. Ostatecznie ukonstytuował się wokół następujących tytułów sekcji:

- 1) Rodzina w kontekście historycznym i współczesnym
- 2) Pedagogika rodzicielstwa
- 3) Rodzina przestrzenią rozwoju dzieci i młodzieży
- 4) Religijny wymiar wychowania w rodzinie
- 5) (Nie)zagrożone relacje interpersonalne w rodzinie
- 6) Rodzina wobec problemów
- 7) Rodzina w problematyce resocjalizacyjnej
- 8) Współpraca z rodziną i wsparcie rodziny.

Ważną częścią obrad konferencyjnych była również sesja plakatowa, która podzielona została na dwie części. Pierwsza była prezentacją w formie posterów tematów zgłoszonych przez pracowników i doktorantów wspomnianych wyżej jednostek. Drugą część tworzyły plakaty przygotowane przez studentów pierwszego i drugiego stopnia studiów w Instytucie Pedagogiki KUL. Miała ona charakter konkursowy. Uczestnicy konferencji zagłosowali na najlepszy plakat studencki, wyniki konkursu zostały przedstawione w podsumowaniu konferencji.

Prezentowane w ramach konferencji treści wykładów, komunikatów, posterów, dyskusji wpisały się w zróżnicowany i wieloaspektowy charakter pedagogicznego namysłu nad wychowaniem w rodzinie. Należy uznać, że wystąpienia dotyczyły problematyki wychowania w ro-

dzinie, która podejmowana jest na gruncie pedagogiki zarówno w perspektywie wertykalnej – czasowej (rozwój wiedzy o rodzinie w pedagogice i zmiany w wychowaniu w rodzinie na przestrzeni lat), jak i w perspektywie horyzontalnej („problematyka rodzinna” przebiega niejako w poprzek subdyscyplin pedagogicznych i jest obecna w subdyscyplinarnej oraz interdyscyplinarnej refleksji). Na obradach konferencyjnych zaprezentowano ujęcia ogólne, dążące do scalania wiedzy pedagogicznej o rodzinie, jak również przedstawiono wiele szczegółowych diagnoz, wniosków, rozwiązań i postulatów związanych z szeroko rozumianą problematyką wychowania w rodzinie, uwzględniając działania profilaktyczne, poradniane i terapeutyczne. Wciąż wymaga dyskusji i aktualizacji odpowiedzi na pytania o pedagogikę rodziny jako subdyscyplinę i przedmiot uniwersyteckich programów kształcenia. Wszelkie cenne syntezy i analizy znajdują swoje miejsce, za zgodą autorów i recenzentów, w kolejnych tomach serii pt. „Pedagogika Rodziny w Teorii i Praktyce” (redaktor serii: dr hab. Danuta Opozda, sekretarz serii: dr Magdalena Parzyszek), wydawanej przez Katedrę Pedagogiki Rodziny KUL. Ukazały się więc: tom 4, *Rodzina – wsparcie i pomoc*, M. Parzyszek, M. Samorańska (red.), Lublin 2017, 214 s.; tom 5, *Rodzicielstwo w wybranych zagadnieniach pedagogicznych*, D. Opozda, M. Leśniak (red.), Lublin 2017, 214 s., tom 6, *Rodzina – historia i współczesność* B. Kiereś, M. Gromek, K. Hryszan (red.), Lublin 2018, 238 s.

Jak zamierzali organizatorzy konferencji, jubileusz Katedry Pedagogiki Rodziny był okazją nie tylko do przedstawienia obszarów zainteresowań i działalności naukowo-badawczej uczestników konferencji, podzielenia się rezultatami ich własnych badań, prowadzonych analiz i syntetycznych ujęć na temat wychowania w rodzinie. Stał się również okazją do kuluarowych dyskusji, indywidualnych spotkań, wymiany doświadczeń i nawiązania nowych relacji. Konferencja dała okazję do integracji środowiska teoretyków i praktyków podejmujących pedagogiczną problematykę wychowania w rodzinie.